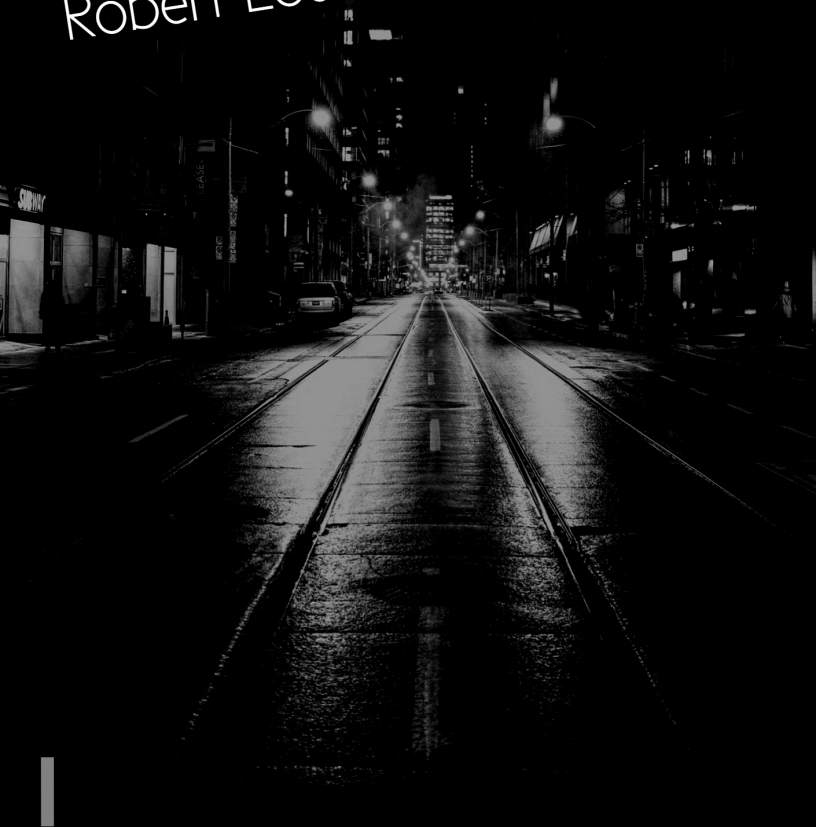

Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

Robert Louis Stevenson

POVÍDKA O
JEDNOM LÉKAŘI
A CESTOVNÍM
VAKU.

ROBERT LOUIS STEVENSON

Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku. by Robert Louis Stevenson is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.

Pan Silas Q. Scuddamore byl mladý Američan prosté a mírné povahy, což bylo mu tím více ke cti, ježto pocházel z Nové Anglie — části Nového Světa, nikoli právě pověstné těmito vlastnostmi. Ač velice bohat, vedl účet o všech svých výdajích v malém zápisníku a zvolil studovati půvaby Paříže ze sedmého patra tak zvaného hotelu s nábytkem, v latinské čtvrti. V jeho spořivosti bylo velice mnoho zvyku, a jeho ctnosti, tak nápadné mezi jeho druhy, zakládaly se hlavně na nedůvěřivosti a mládí.

Pokoj, sousedící s jeho pokojíkem, byl obýván nějakou dámou, velice půvabného zjevu a velice elegantních toalet, již při svém příchodu považoval za nějakou kněžnu. Časem zvěděl, že je známa pod jménem madame Zéphyrine a že, nechť již zaujímala jakékoli postavení v životě, nebylo to postavení osoby šlechtického rodu. Madame Zéphyrine, snad v naději, že okouzlí toho mladého Američana, nesla se vždy kolem něho na schodech s patrnými známkami zdvořilé náklonnosti, sem tam nějaké slovo, plachý pohled jejích černých očí, a mizela, šustíc hedvábím a ukazujíc svou půvabnou nožku a kotník. Avšak tyto projevy přízně místo aby povzbudily pana Scuddamora, budily v něm pouze hlubokou rozpačitost a ostýchavost. Přišla k němu několikrát, žádajíc ho o sirky, nebo aby se omluvila za domnělou dotěrnost svého pudlíka, avšak jeho ústa zavírala se v přítomnosti osoby tak vznešené, jeho franština ho opouštěla a neuměl, než hleděti na ni ztrnule a koktati

2 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

něco, dokud neodešla. Tyto jejich řídké styky nebránily mu však, aby se nezdržel různých nadšených narážek, byli v bezpečné společnosti několika málo mužů.

Pokoj s druhé strany jeho pokojíku — neboť v každém patře onoho hotelu bylo po třech pokojích — byl najat nějakým starým anglickým lékařem, spíše pochybné pověsti. Dr. Noel, neboť tak se nazýval, byl nucen opustiti Londýn, kde se těšil velké a stále rostoucí praxi, a bylo dáváno najevo, že policie to byla, jež zavinila tuto změnu scény. On alespoň, jenž hrál ve svém dřívějším životě jistou úlohu ve veřejnosti, žil nyní v latinské čtvrti v naprosté osamělosti a skromnosti, věnuje se většinou svým studiím. Pan Scuddamore se s ním seznámil, a oba obědvali spolu tu a tam v laciném restaurantu přes ulici.

Silas Q. Scuddamore měl mnoho malých vad ušlechtlejšího druhu, a jeho mírná povaha nebránila mu hověti jim způsobem často dosti pochybným. Hlavní z jeho slabostí byla zvědavost. Byl rozený všetečka, a život, zejména ty stránky života, v nichž neměl dosud svých zkušeností, zajímaly ho téměř vášnivě. Byl neúnavný, nenapravitelný a neodbytný zvědavec, sledující otázky, jež ho zajímaly, s touž houževnatostí, jako nerozvážlivostí. Viděli ho, jak byl s to, aby vzal nějaký dopis, vážil jej v rukou, obracel jej se strany na stranu a zkoumal pečlivě jeho adresu a objeviv skulinu v příčce mezi pokojem svým a madame Zéphyrine, místo aby ji zakryl, rozšířil a zlepšil ten otvor tak, že ho mohl používali, slídě a zvidaje v soukromém životě své sousedky.

Jednoho dne koncem března, ježto jeho zvědavost rostla, čím více jí hověl, rozšířil otvor ještě o něco více, aby mohl přehlédnouti ještě také druhý kout pokoje. Téhož večera, když chtěl jako obvykle pozorovati každý pohyb madame Zéphyrine, byl překvapen shledav, že otvor byl zvláštním způsobem zastíněn s druhé strany, a byl ještě více zaražen, když překážka byla pojednou odstraněna a výbuch smíchu dolétl k jeho uším. Nějaký kousek malty prozradil patrně tajemství jeho vyzvědačského okénka, a jeho sousedka dávala mu to nyní laskavým způsobem najevo. Pan Scuddamore pocítil prudkou nevoli, odsoudil nemilostivě madame Zéphyrine, pokáral dokonce sebe sama; shledav však příštího dne, že nepokusila se již nikterak kaziti mu jeho oblíbenou zábavu, zneužíval i nadále její bezstarostnosti a ukájel svou pošetilou zvědavost.

Madame Zéphyrine dostala toho dne dlouhou návštěvu nějakého muže vysoké, statné postavy, pa desáti nebo i více let, jehož Silas tam dosud nikdy neviděl. Jeho soukenný oblek a barevná košile, neméně než jeho kosmaté licousy dávaly v něm tušiti Angličana, a jeho lhostejné, šedivé oči budily v Silasovi pocit chladu. Po celou dobu rozmluvy jako by kroutil svými ústy se strany na strantu Rozmluva vedla se šeptem. Více než jednou zdálo se mladému Novoangličanu, jako by jejich posunky směřovaly k jeho vlastnímu pokoji, avšak při nejúzkostlivější pozornosti nemohl postřehnouti nic určitého leč poznámku, již Angličan prohodil poněkud

4 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

výše naladěným hlasem, jakoby v odpověď na nějakou nerozhodnost nebo námitky.

„Pozoroval jsem jeho vkus pro krásu a pravím vám opět a opět, že jste jediná žena, již mohu k tomu použiti.“

V odpověď na to madame Zéphyrine vzdychla a vzdala se gestem osoby podrobující se nutné autoritě.

Téhož dne jeho observatoř byla definitivně zacloněna, neboť s druhé strany byl tam postaven šatník, a zatím, co Silas naříkal nad touto nehodou, již přičítal zlomyslné poznámce toho cizince, vrátný přinesl mu dopis, psaný ženským rukopisem. Byl psán francouzský, nikoli právě přísným pravopisem, neměl podpisu a zval mladého Američana způsobem co nejvíce povzbuzujícím, aby se dostavil téhož večera o jedenácté hodině do Bullierovy plesové místnosti. Zvědavost a bázlivost svedly tuhý boj v jeho nitru; na chvíli byl to mladík překypující ctností, hned pak opět byl pln ohně a odvahy, ja výsledek toho byl, že dlouho před desátou pan Silas Q. Scuddamore objevil se v bezvadném úboru u vchodu Bullierovy taneční síně, a zaplatil vstupné s pocitem bezstarostné, dobrodružné odvahy, s pocitem, který nebyl bez jistého půvabu.

Byla doba masopustu a v plesové síni bylo plno a hlučno. Světla a ten zástup lidí s počátku spíše zarazily našeho dobrodruha, ale pak vstoupily mu do hlavy jako nějaké opojení, vzbudily v něm jeho mužnost více než obyčejně. Cítil chuť postaviti se tváří v tvář samému ďáblu a vykračoval si plesovou síní jako nějaký kavalír. Pojednou postřehl madame Zéphyrine a jejího Angličana v živém

rozhovoru za sloupem. Kočičí vlastnost jeho slídičské povahy opanovala ho okamžitě. Kradl se blíž a blíže k těm dvěma odzadu, až byl dosti blízko, že mohl vyslechnouti, o čem mluví.

„Tam je ten muž,“ řekl Angličan; „hle — ten s dlouhými plavými vlasy — mluví právě s tím děvčetem v zeleném úboru.“

Silas spatřil velice hezkého, mladého chlapíka menší postavy, který byl patrně předmětem jejich hovoru.

„Dobře,“ řekla madame Zéphyrine. „Učiním, co budu moci. Pamatujte však, že často i ta nej lepší z nás setká se s nezdarem.“

„Pah,“ opáčil její druh, „ručím za výsledek. Ne zvolil jsem vás mezi třiceti jinými? Jděte, dejte si však pozor na prince. Nevím, jaká proklatá náhoda přivedla ho sem právě dnes večer. Jako by nebylo v Paříži tucet jiných plesů, které by zasluhovaly spíše jeho pozornosti, než zde ta dupďárna studentů a krámských! Hleďte, jak tam sedí, spíše jako nějaký panovník doma ve své říši, než jako princ na své zábavní cestě!“

Silas měl opět štěstí. Spatřil osobu spíše plné postavy, nápadně hezkou, velice odměřených ač zdvořilých způsobů seděti u stolu s jiným hezkým mladým mužem, o několik let mladším, který mluvil s ním s nápadnou úctou. Slovo „princ“ působilo dobře na Silasův republikánský sluch, a zjev osoby, jíž onen název platil, měl na něho svůj obvyklý příznivý dojem. Ponechal madame Zéphyrine a jejímu Angličanu, aby se starali sami o sebe, a raze si

6 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

cestu zástupem, přiblížil se ke stolu, jež princ se svým důvěrníkem poctil svou volbou.

„Pravím vám, Geraldine,“ řekl onen, „je to šílenství. Vy sám (jsem rád, že to pamatuji) zvolil jste svého bratra k této nebezpečné službě a jste povinen dohlédnouti na to, jak si počíná. Svopil k tomu, že se zdrží tak dlouho v Paříži; již to byla neopatrnost, hledí-li se k tomu, jakého druhu je muž, s nímž mu jest jednati; nyní však, když je jen na osmačtyřicet hodin před svým odjezdem, když je na dva nebo tři dni před rozhodnou zkouškou, táži se vás, je zde vhodné místo, kde by trávil svůj čas? Měl by býti někde v šermírně a učiti se, měl by dlouho spáti a konati mírný pohyb procházkami, měl by zachovávatí přísnou dietu, bez bílých vín a koňaku. Myslí skutečně ten chlapík, že všichni hraje jen komedii? Je to velice vážná věc, Geraldine.“

„Znám toho hochu příliš dobře, než abych se mu do toho pletl,“ odvětil plukovník Geraldine, „a znám ho dosti dobře, než abych se o něho bál. Je opatrnější, než si myslíte, a je nezkrotného ducha. Kdyby při tom šlo o nějakou ženu, neřekl bych to, avšak presidenta mohu svěřiti jemu a těm dvěma sluhům bez sebe menší obavy.“

„Rád to slyším,“ odvětil princ, „nicméně nemám stále ještě klidné myslí. Ti sluhové Jsou dobře vycvičení slídiči, avšak nepodařilo se tomu ničemovi již třikráte, že jim unikl z dohledu a strávil několik hodin za svými soukromými a jistě nebezpečnými záležitostmi? Nějaký amatér ztratil by ho snad náhodou, jestliže však dovedl uniknouti Rudolfovi

a Jeromovi, stalo se to jistě úmyslně a to mužem, který měl k tomu pádný důvod a, výjimečnou schopnost.“

„Myslím, že jde o otázku týkající se nyní pouze mne a mého bratra,“ odvětil Geraldine s odstínem urážky ve svém hlase.

„Připouštím, plukovníku Geraldine,“ opáčil princ Florizel. „A snad právě proto byste měl tím ochotněji poslechnouti mé rady. Dosti však. To děvče ve žlutém tančí velice hezky.“

A hovor upjal se opět k všedním předmětům pařížského plesu v masopustě.

Silas si vzpomněl, kde je, a že se blíží již hodina, kdy se má objeviti na označené oné scéně. Čím více o tom přemýšlel, tím méně se mu to líbilo, a ježto v témž právě okamžiku proud zástupu počal nésti ho směrem ke dveřím, poddal se tomu bez sebe menšího odporu. Proud nanesl ho do kouta pod galerii, kde v témž okamžiku jeho sluch postřehl hlas madame Zéphyrine. Hovořila francouzský s oním mladým mužem plavých kadeří, jehož jí sotva před půl hodinou označil len cizí Angličan.

„Dávám v sázku svou pověst,“ řekla, „neboť“ jinak nehleděla bych k jiné podmínce, než k přání, svého srdce. Nechci, než abyste řekl ta slova vrátnému a vpustí vás bez námitky.“

„Proč však mám mluvit o tom dluhu?“ namítal její druh.

„Probůh!“ odvětila, „myslíte snad, že neznám dům, kde bydlím?“

8 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

A kráčela dále, zavěšena, láskyplně do svého společníka.

To připamatovalo Silasovi opět lístek, jež obdržel.

„Ještě deset minut,“ myslil si, „a budu se snad procházeti s právě tak krásnou ženou, jako je tato zde, a snad ještě lépe oblečenou — snad to bude skutečná dáma, možno i šlechtična.“

Pak si však vzpomněl na ten pravopis a poněkud se zarazil.

„Snad to psala její komorná,“ hádal.

Chybělo již jen několik minut do určené hodiny, a to zrychlilo tepot jeho srdce zvláštním a spíše nepříjemným způsobem. Cítil úlevu při myšlence, že není nikterak povinen objeviti se, nebude-li chtíti. Ctnost a zbabělost se opět spojily, a obrátil se opět ke dveřím, tentokráte však o své újmě a vzpíraje se proudu, pohybujícímu se právě opačným směrem. Snad tento průtah ho znavil, nebo snad nalézal se pouze v náladě, kdy již pouhé sledování určitého rozhodnutí po jistou chvíli budí reakci a přivádí k jinému rozhodnutí. Tolik je alespoň jisto, že se obrátil po třetí a, nezastavil se, dokud si nenašel úkrytu na několik sáhů od určeného místa.

Zde prožil těžký duševní boj, v němž několikrátě vzýval Boha o pomoc, neboť Silas byl vychován zbožně. Necítil nyní sebe menší chuti k tomu setkání, a nic nezdržovalo ho od útěku, leč bláhový strach, že by se mu mohl vytykáti nedostatek mužnosti. To však byl pocit tak mocný, že zapudil všechny ostatní motivy, a byť i nemohl

ho přinutiti k tomu, aby sám činně vystoupil, bránil mu alespoň, aby utekl. Posléze hodiny ukazovaly deset minut po určené hodině. Odvaha mladého Scuddamora počala růsti; vyhlédl kolem rohu a nespatriil nikoho na určeném místě schůzky; známou pisatelku patrně omrzelo čekati, a již odešla. Byl nyní právě tak odvážný, jako byl dříve bojácný. Zdálo se mu, že přišel-li vůbec k dostaveníčku. byť i pozdě, nemohl býti obviněn ze zbabělosti. Naopak, počal nyní podezírati, že jde pouze o nějaký žert, a blahopřál dokonce své důmyslnosti, že prohlédl a předešel ty, kdož ho chtěli takto mystifikovati. Tak pošetilá může býti mysl takového mladíka !

Obrněn těmito úvahami vystoupil směle ze svého kouta; neudělal však ještě ani dva kroky, když nějaká ruka se dotkla jeho ramene. Obrátil se a spatřil nějakou statnou dámu velice vkusně oděnou a téměř vznešeného vzezření, jež však nejevila sebe menších stop přísnosti ve svých očích.

„Vidím, že si příliš důvěřujete, pokud jde o dámy,“ řekla, „neboť dáváte čekati na sebe. Umínila jsem si však, že se s vámi setkám. Zapomněla-li se nějaká dáma tak dalece, že učinila sama první krok, zanechala za sebou již dávno všechny ty ohledy malicherné hrdosti.“

Silas byl zaražen statnou postavou a půvaby své dopisovatelky, jakož i náhlým způsobem, jak ho přepadla. Nicméně upokojila ho záhy. Byla velice laskavých způsobů, uměla vyjiti mu vstříc, vedla ho sama k poklonkám a lichotkám, k nimž mu pak přizvukovala,

10 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

a za velice krátkou dobu pomocí lichocení a hojného používání koňaku přivedla ho tak daleko, že nejen sám se domníval, že je zamilován, nýbrž přiznával se také ke své vášni s největší vřelostí a horlivostí.

„Běda!“ řekla, „nevím, zda bych neměla litovati toho okamžiku, byť bych i nalézala sebe větší radost a štěstí ve vašich slovech. Dosud trpěla jsem pouze sama, nyní, ubohý hochu, budeme trpěti dva. Nejsem svá vlastní paní. Nemohu vás pozvati, abyste mne navštívil v mém vlastním domě, neboť jsem strážena žárlivými zraky. Hled'te,“ dodala, „jsem starší než vy, ačkoli mnohem slabší, a ač se svěřuji vaší odvaze a vašemu rozhodnutí, musím použití svých zkušeností tohoto světa k našemu společnému prospěchu. Kde bydlíte?“

Sděлил jí, že bydlí v hotelu se zařízenými pokoji a označil jí ulici a číslo.

Uvažovala, jak se zdálo, několik minut, napínajíc svou mysl.

„Dobře,“ řekla posléze. „Budete věrný a poslušný, není-liž pravda?“

Silas ujišťoval ji horlivě svou věrností.

„Zítřka večer tedy,“ pokračovala s povzbuzujícím úsměvem, „musíte zůstat doma po celý večer; a navštívili vás někdo z vašich přátel, zbavte se ho pod jakoukoli záminkou, jež se vám právě naskytne. Domovní vrata zavírají se u vás patrne o desáté?“ tázala se.

„O jedenácté.“ odvětil Silas.

„O čtvrt na dvanáct,“ pokračovala dáma, „jděte z

domu. Zavolejte jen, aby vám otevřeli, a hleďte, abyste se nedal do hovoru s vrátným, neboť tím byste mohl všechno zkazili. Jděte přímo k rohu, kde Luxemburská zahrada končí s bulvárem, tam mne najdete čekati již na vás. Spoléhám, že poslechnete mé rady, slovo za slovem, a pamatujte, opominete-li jednu jedinou okolnost, že uvedete v největší nesnáze ženu, jejíž jediná vina jest, že vás viděla a že si vás zamilovala.“

„Nechápu nikterak, k čemu všechny ty instrukce,“ řekl Silas.

„Zdá se mi, že chcete se mnou hned od počátku jednati, jako můj pán a velitel,“ řekla, plesknuvši ho vějířem do ramene. „Strpení, jen strpení! časem k tomu dojde. Žena má s počátku ráda, je-li poslouchána, ač později nalézá rozkoš v tom, může-li poslouchati. Učiňte, jak vás žádám, probůh, nebo neručím za nic. Ostatně, myslím-li na to,“ dodala jako ten, kdo uvážil lépe nějakou obtížnou situaci, „mám nyní lepší plán, jak zbaviti se nepřítelostných návštěvníků. Řekněte vrátnému, aby k vám nikoho nepřipouštěl, leč osobu, která by snad přišla toho večera upomínati vás o dluh, a stavte se při tom, jako byste se bál toho setkání, aby vrátný bral vaše slova vážně.“

„Myslím, že můžete na mne spoolehnutí, že se dovedu uchrániti nevítaných hostů,“ řekl poněkud upjatě.

„Já si však přeji, abyste to zařídil takto.“ odvětila chladně. „Znám vás muže, nemyslíte nikdy na pověst ženy.“

Silas se zarděl a svěsil poněkud hlavu, neboť pokyny,

12 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

jichž se mu dostalo, poskytovaly mu jen; málo příležitosti vychloubati se před svými známými.

„Hlavně však,“ dodala, „nemluvte s vratným, až půjdete z domu.“

„A proč?“ řekl. „Ze všech vašich příkazů právě tento zdá se nejméně důležitý.“

„S počátku pochyboval jste i o významu všech! ostatních, jichž nutnost nyní sám uznáváte,“ odvětila. „Věřte mi, že i tento má svůj účel, časem se o tom přesvědčíte; a co mám souditi o vašich: citech, odpíráte-li mi již při prvním setkání takové maličkosti?“

Silas zabloudil v bludišti vysvětlování a omluv, uprostřed nichž vzhlédla pojednou na hodiny a sepiala ruce s tlumeným výkřikem.

„Nebesa!“ zvolala, „již je tak pozdě? Nesmím ztráceti již ani okamžiku. My, my ubohé ženy, jaké jsme otrokyně! čeho jsem se již pro vás neodvážila?“

A opakujíc své příkazy a pokyny, jež dovedně spojovala s lichotkami a významnými pohledy, rozloučila se s ním a zmizela v zástupu.

Následujícího dne Silas byl většinou naplněn pocitem neobyčejného významu celého toho příběhu; byl nyní jist, že je to nějaká kněžna, a když přišel večer, poslechl přesně daných mu pokynů a v ustanovenou hodinu byl na rohu Luxemburské zahrady. Nebylo tam nikoho. Čekal tam téměř půl hodiny, hledě do tváře všem, kdož tam šli nebo se procházeli; navštívil dokonce i sousední rohy bulváru a obešel pečlivě celé zábradlí té zahrady; nebylo tam však

té krásné kněžny, jež by se mu vrhla v náruč. Posléze a jen velice nerad obrátil kroky zpět k svému bytu. Cestou vzpomněl slov, jež zaslechl z rozmluvy madame Zéphyrine s tím plavým mladým mužem, a jež vzbudila v něm nyní nekonečný nepokoj.

„Zdá se,“ uvažoval, „jako by všichni měli jen lháti našemu vrátnému.“

Zazvonil, dveře se otevřely, a vrátný v nedbalkách! přišel, nabízející mu světlo.

„Odešel?“ tázal se vrátný.

„Kdo? Koho míníte?“ Silas se tázal poněkud ostře, neboť byl podrážděn zklamáním.

„Neviděl jsem ho odejiti,“ pokračoval vrátný, „spoléhám však na to, že jste mu zaplatil. Nestojíme o to, abychom měli zde v domě lidi, kteří neplatí svých dluhů.“

„Co tím, u čerta, myslíte?“ Silas vyptával se drsně. „Nechápu jediného slova z vašeho žvástu.“

„Toho malého, plavého mladého muže, který si přišel pro svůj dluh,“ opáčil onen. „Toho míním. Kdo jiný by to mohl býti, když jste mi přece přikázal, abych nikoho jiného nepouštěl?“

„Vždyť přece, můj ty Bože, nikdo takový sem nepřišel,“ zvolal Silas.

„Co vím, to vím,“ opáčil vrátný, nadýmaje vyzývavě tváře.

„Jste nestydatý taškář!“ vykřikl Silas a cítě hned, že se dal zbytečně strhnouti k takovému směšnému výbuchu

14 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

hrubosti, a současně zmaten tuctem různých obav, obrátil se a běžel na schody.

„Nechcete tedy světla?“ volal vrátný.

Silas však běžel jen tím rychleji a nezastavil se, dokud nedoběhl do sedmého patra a nestanul před svými vlastními dveřmi. Počkal tam okamžik, chtěje nabrati dechu, zmítán nejhoršími předtuchami a hroze se téměř vstoupiti do svého pokoje.

Učiniv tak posléze, cítil poněkud úlevu spatřiv, že je tam tma, a že pokoj je patrně prázdný. Oddychl si zhluboka. Zde byl nyní opět doma a v bezpečí, a byla to jistě jeho poslední pošetilost právě tak, jako první. Sirky ležely na malém stolku u postele a počal tápati tmou tím směrem. Když se pohnul, jeho strach se opět probudil a naraziv nohou na nějakou překážku, poznal s radostí, že to není nic horšího, než židle. Posléze dotkl se záclon u svého lože. Podle polohy okna, jež matně viděl, poznal, že je v nohách postele, a nebylo tedy třeba, než hmatati po ní, aby se dostal k onomu stolku.

Položil ruku na postel; čeho se však dotkl, nebylo pouze prostěradlo — bylo to prostěradlo s něčím pod ním, co mělo obrysy jako lidská noha. Silas trhl zpět rukou a zůstal na okamžik, jako by zkameněl.

„Co, co,“ uvažoval, „mohlo by to znamenali?“

Naslouchal napjatě, nepostřehl však zvuku dýchání. Ještě jednou, s napětím všech sil, sáhl koncem prstu na místo, jehož se již dotkl; tentokráte však uskočil na půl sáhu zpět a zůstal tu státi, chvěje se, všecek strnulý hrůzou.

Něco bylo v jeho posteli. Co to bylo, nevěděl, bylo tam však něco.

Trvalo několik vteřin, než se mohl opět hnouti. Pak, dávaje se věsti pudem, sáhl přímo po sirkách a drže se zády k posteli, rozsvítil sirku. Sotva plamen zapláł, obrátil se zvolna a pohlédl na to, co viděti se tak obával. Nebylo již žádné pochybnosti ; nejhorší z jeho předtuch se uskutečnila. Prostěradlo bylo přetaženo pečlivě až přes polštář, obráželo však obrysy lidského těla, ležícího tu bez pohnutí; a když přiskočil a odhrnul příkrývku, spatřil plavého mladého muže, jehož viděl v Bullierově taneční síni předešlého večera,

A s očima otevřenýma, avšak bez výrazu, s tváří napuchlou a zčernalou a s tenkým praménkem krve, stékajícím z nozder.

Silas zaúpěl táhlým, chvějícím se hlasem, upustil svíčku a klesl na kolena vedle postele.

Procitl pak ze ztrnulosti, do níž ho jeho objev uvrhl, opětovným, avšak tichým zaklepáním na dveře. Bylo třeba nějaké chvíle, než si uvědomil své postavení, a když pospíšil, chtěje zabrániti, aby nikdo nevstoupil, bylo již příliš pozdě. Dr. Noel v dlouhé noční čepici, nesa lampu, jež osvětlovala jeho dlouhou bílou tvář, šoupavými kroky a nakukuje tam a nakláníje hlavu na stranu jako nějaký pták, pootevřel zvolna dveře a vstoupil doprostřed pokoje.

„Zdálo se mi, že jsem slyšel nějaký výkřik,“ začal lékař, „a obávaje se, že je vám snad nevolno, neváhal jsem vejiti sem a nabídnouti vám svou pomoc.“

16 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

„Jste tu potmě,“ pokračoval lékař, „a přece jste ještě ani nezačal chystati se k odpočinku. Nepodaří se vám tak snadno oklamati můj zrak, a vaše tvář praví zřetelně, že potřebujete přítele nebo lékaře — koho byste si spíše přál? Dovolte, abych ohledal vaši tepnu, neboť ta podává často právě nejlepší zprávu o srdci.“

Silas s rozpálenou tváří a hrozným tlukotem srdce postavil se mezi lékaře a postel, neměl však dosti sil, aby promluvil.

Postoupil k Silasovi, který však stále před ním ustupoval, a pokusil se vžiti ho za zápěstí; avšak nervy našeho mladého Američana byly již příliš napiaty, aby mohly déle ještě vzdorovati. Uhnul se lékaři zimničním pohybem a vrhnuv se na podlahu, vypukl záchvatem pláče.

Sotvaže Dr. Noel postřehl mrtvolu na posteli, jeho tvář se zachmuřila a přiskočiv rychle ke dveřím, jež nechal pootevřeny, zavřel je rychle a zamkl na dva západy.

„Vzmužte se!“ zvolal na Silase přísným hlasem, „nyní není času k pláči. Co jste to spáchal? Jak se dostalo to tělo do vašeho pokoje? Mluvte upřímně s tím, kdo vám snad bude moci pomoci. Myslíte, že bych vás chtěl zničiti? Myslíte, že zde ten kus mrtvého těla na vašich poduškách může měniti sebe méně na sympathii, již jste ve mně vzbudil? Lehkověrný mladíku, hrůzy, s nimiž slepý a nespravedlivý zákon hledí na takový čin, nedotýkají se nikdy pachatele v očích těch, kdož ho milují, a kdybych viděl přítele svého srdce vraceti se z moře krve, nemohlo by to nic změniti na mé náklonnosti k němu. Vzmužte se,“ řekl, „dobro a zlo je pouhý přelud, v životě není nic než osud, a nechť

jste se již ocitl v jakýchkoli okolnostech, stojí vám po boku někdo, kdo vám chce pomáhati až do konce.“

Takto povzbuzen Silas se opanoval a skleslým hlasem a za pomoci lékařových otázek dovedl posléze sdělit mu všechna fakta. Opominul však rozmluvu mezi princem a Geraldinem, neporozuměv mnoho jejímu obsahu a netuše ani, že by mohla býti nějak ve spojitosti s jeho vlastní nehodou.

„Běda!“ zvolal Dr. Noel, „zmýlil bych se příliš, nepadl-li jste bez své viny do nejnebezpečnějších rukou v Evropě. Ubohý hochu, jaká jáma byla vykopána vaší prostotě! do jak hrozícího nebezpečí zavedly vás vaše neprozřetelné nohy! Ten muž,“ pokračoval, „ten Angličan, jehož jste dvakrát viděl, a který, jak tuším, je duší celého toho hanebného plánu, dovedl byste ho popsati? Byl mlád nebo stár? vysoké nebo malé postavy?“ Silas však, který přes všechnu svou zvědavost neměl pozorovatelského oka, nemohl podati více, než sporé všeobecné údaje, z nichž nebylo možno něčeho se dopátrati.

„Kdyby bylo podle mého, učilo by se tomu ve školách!“ zvolal lékař zlostně. „K čemu je zrak a dar řeči, neuměli někdo pozorovati a vylíčiti podle své paměti rysy svého nepřítele? Já, jenž znám všechny ničemy Evropy,“ mohl bych ho zjistiti a opatřiti vám tak novou zbraň k vaší obraně. Pěstujte to umění v budoucnosti, ubohý hochu, shledáte, že vám to může neočekávaně posloužiti.“ „V budoucnosti!“ opakoval Silas. „Jaká budoucnost mi ještě zbývá, leč popraviště?“

18 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

„Mládí je období zbabělosti,” opáčil lékař, „a nehody zdají se mu býti vždy mnohem černější, než skutečně jsou. Jsem již stár a přece nikdy nezoufám.”

„Mohu vypravovati takovou historku policii?” tázal se Silas.

„Zajisté, že nikoli,” odvětil lékař. „Podle toho, co jsem již poznal z celé sítě úskoků, v níž jste se ocitl, je váš případ po této stránce zoufalý, a pro úzký obzor úřadů jste bez veškeré pochybnosti vinníkem. A mějte na mysli, že známe teprve část celého toho spiknutí, a ti hanebníci jistě postarali se o řadu jiných ještě okolností, jež vyjdou najevo při policejním pátrání a pomohou tím spíše dokázati vinu vaší nevinu.“

„Jsem tedy skutečně ztracen!” zvolal Silas. „Neřekl jsem nic takového,” odvětil Dr. Noel, „neboť jsem opatrný muž.“

„Pohled'te však tam!” namítal Silas, ukazuje na mrtvolu. „Zde to leží v mé posteli, a nedovedu to vysvětliti, nemohu s tím nic počítati, ba nemohu na to ani pohleděti bez hrůzy.“

„Bez hrůzy?” odvětil lékař. „Nikoli. Jakmile hodinky tohoto druhu došly, není to nic, než kus důmyslného mechanismu, určeného pro pitevní nůž. Jakmile jednou krev zchladne a ztuhne, není to již lidská krev; jakmile maso je jednou mrtvo, není to již totéž maso, po němž tak toužíme při svých milenkách, a k němuž cítíme takovou úctu při svých přátelích. Půvab, vděky, hrůza, vše vyprchalo spolu s oživujícím duchem. Zvykněte si hleděti na

to s klidem, neboť má-li se provést můj plán, bude vám žiti po několik dní v ustavičné blízkosti toho, co vás nyní tak hrozně děsí.“

„Váš plán?“ zvolal Silas. „Jaký je to plán? Řekněte mi to ihned, doktore, neboť mám již sotva dosti odvahy, abych ještě žil.“

Doktor Noel neodpověděv přistoupil k loži a počal vyšetřovati tělo.

„Naprosto mrtev,“ mručel. „Ano, jak jsem předpokládal, kapsy jsou prázdné. Ano i monogram je vyříznut z košile. Provedli své dílo dokonale. Na štěstí je malé postavy.“

Silas sledoval tato slova s největší úzkostí. Posléze lékař, skončiv prohlídku, usedl na židli a oslovil mladého Američana s úsměvem.

„Od té chvíle, kdy jsem přišel do vašeho pokoje,“ řekl, „ač mé uši i jazyk měly tolik co dělati, nestrpěl jsem, aby oči zahálely. Postřehl jsem před chvílkou, že zde máte, tam v tom koutě, jeden z těch úžasných výrobků, jež vaši krajané vozí s sebou do všech končin světa — zkrátka, velký lázeňský vak. Až do toho okamžiku nebyl jsem nikdy s to, abych pochopil prospěšnost těchto vymožeností, nyní však počíná mi svítati. Ať se to již hodilo při obchodu otroky nebo k tomu, aby se zahladily následky příliš velké dovednosti nožem, nedovedu hned rozhodnouti; jedno je však jasno — účelem takového vaku je ukryti lidské tělo.“

20 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

„Myslím,“ zvolal Silas, „myslím, že nyní není právě vhodná doba k žertům.“

„Ačkoli se snad vyjadřuji do jisté míry vtipně,“ odvětil lékař, „míním svá slova naprosto vážně.“

A první, co nám nyní zbývá, jest, mladý příteli, zbaviti váš vak všeho, co právě obsahuje.“

Silas, řídě se autoritou doktora Noela, dal se ihned do práce. Lázeňský vak byl brzo zbaven svého obsahu, tvořícího nyní hezkou hromadu na podlaze, a pak — Silas vzal je za nohy a lékař za ramena — tělo zavražděného muže bylo sneseno s postele a po nějajtých nesnázích ohnuto a vměstnáno úplně do prázdného vaku. S jistou námahou obou víko bylo přitlačeno na svůj nezvyklý obsah, a pak lékař zamkl a ovázal vak vlastnoručně, zatím co Silas rozděloval vše, co se v něm dříve nalézalo, mezi skříň a prádelník.

„Nuže,“ řekl lékař, „první krok k vašemu vysvobození jsme již podnikli. Zítřa, či spíše dnes, musí býti naším úkolem ukonejšiti podezření vašeho vrátného tím, že zaplatíte všechny své dluhy, zatím co můžete se spolehnouti na mne, že zařídím vše, čeho je třeba, aby to šťastně skončilo. Nyní však následujte mne do mého pokoje, kde vám dám bezpečný a dobře účinkující opiát, neboť ať vás čeká již cokoli, potřebujete nyní klidu.“ Příští den byl nejdělsí, pokud Silas jen pamatoval; zdálo se, jako by nechtěl vůbec nikdy, skončiti. Zapřel se svým přátelům a seděl v koutě, upíraje oči na svůj vak, ponořen v truchlivé úvahy. Jeho dřívější všetečnost obrátila se nyní proti němu

týmž způsobem, neboť jeho pozorovací stanice byla opět otevřena, a byl si vědom téměř ustavičného pozorování z pokoje madame Zéphyrine. Tísnilo ho to posléze již tak, že musil ucpali ten otvor se své strany a jsa takto zabezpečen před cizími zraky, ztrávil většinu dne v zoufalých slzách a na modlitbách.

Pozdě večer Dr. Noel vstoupil do jeho pokoje,, nesa v ruce dvě zapečetěné obálky bez adresy,, jednu poněkud obsažnější, druhou pak tak tenkou, že se zdálo, jako by byla prázdna.

„Silase,“ řekl, usedaje ke stolu, „nyní přišel čas, abych vám vyložil svůj plán k vaší záchrano.. Zítřa časně ráno český princ Florizel vrací se do Londýna, baviv se tu několik dní na pařížském karnevalu. Poštěstilo se mi již dosti dávno, že jsem plukovníku Geraldinovi, jeho vrchnímu štolbovi, mohl prokázati jednu ze služeb tak všedních při mém povolání, na niž se však tak snadno nezapomíná s té, ani s oné strany. Není třeba, abych vám vysvětloval povahu závazku, jejž měl vůči mně, stačí, řeknu-li, že jsem věděl, že bude ochoten posloužiti mi jakýmkoli rozumným způsobem. Nuže, nyní je nutno, abyste se dostal do Londýna, aniž by váš vak byl otevřen. V tom směru však celnice, jak se zdá, byla by vážnou překážkou. Ale napadlo mne, že zavazadla tak významné osoby, jako je princ, budou z ohledů zdvořilosti propuštěna celními úředníky bez prohlídky. Obrátil jsem se na plukovníka Geraldina, a podařilo se mi dostati od něho příznivou odpověď. Zítřa, půjdete-li před šestou

22 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

hodinou do hotelu, kde princ bydlí, vaše zavazadla budou vypravena jako část jeho zavazadel, a vy sám podniknete tu cestu jako člen jeho družiny.“

„Nyní, když vás slyším, zdá se mi, že jsem již viděl jak prince, tak i plukovníka Geraldina, vyslechl jsem dokonce část jejich rozmluvy onoho večera v Bullierově taneční síni.“

„Je to možno, neboť princ rád se mísí do všelijaké společnosti,“ odvětil lékař. „Jakmile se jednou dostanete do Londýna,“ pokračoval pak, „bude váš úkol téměř již skončen. V této silnější obálce dal jsem vám dopis, jejíž neodvážil jsem se adresovati, ve druhé naleznete však označení domu, do něhož jej musíte donésti spolu s vakem, který bude tam od vás převzat a nebude vás pak již trápit.“

„Běda!“ naříkal Silas, „tak bych si přál uvěřiti vám! avšak jak je to možno? Otevíráte mi tak jasný průhled do budoucnosti, avšak táží se vás, může moje mysl spokojiti se s tak zvláštním rozluštěním? Buďte šlechetnější a vysvětlete mi blíže, co tím míníte.“

Lékař byl, jak se zdálo, bolestně dotčen.

„Nevíte ani, hochu,“ odvětil, „jak krušnou věc ode mne žádáte. Nicméně budiž. Zvykl jsem si již na pokoření, a bylo by ode mne podivno, abych vám to odepřel, když jsem vám již tolik poskytl. Vězte tedy, ačkoli budím nyní dojem tak prostého, klidného muže-samotáře, ve skromných poměrech, oddaného svým studiím — že když jsem byl mladší, mé jméno bylo kdysi heslem nejúskoč-

nějším a nejnebezpečnějším duchům Londýna, a ač navenek byl jsem předmětem úcty a vážnosti, moje pravá moc opírala se o nejtajnější, nejhroznější, zločinné styky. A právě na jednu z osob, jež mne tehdy poslouchaly, obracím se nyní tím dopisem, aby vás zbavila toho břemene. Byli to muži různých národností a nejrozličnějších vlastností a schopností, spojení hroznou přísahou a pracující k témuž cíli; hlavním zaměstnáním toho sdružení byla vražda, a já, jenž tu nyní s vámi mluvím, nevinný, jak se zdám, byl jsem náčelníkem té hrozné tlupy.“

„Jakže?“ zvolal Silas. „Vrah? člověk, jehož povoláním bylo vraždit? Mohu se ještě dotknouti vaší ruky? Mohu přijmouti nyní ještě vaše, služby? Zločinný starce, chcete učiniti mé mládí a zoufalství svým spoluviníkem?“

Lékař se trpce usmál.

„Je skutečně nesnadno vyhověti vám, pane Scuddamore,“ řekl, „nyní však nabízím vám volbu mezi společnostmi zavražděného a vrahovou. Je-li vaše svědomí příliš úzkostlivé, než abyste přijal mou pomoc, řekněte jen, a opustím vás ihned, a můžete se pak zabývati svým vakem a jeho obsahem, jak nejlépe to vyhoví vašim zásadám a vašemu svědomí.“

„Přiznávám se, že jsem chybil,“ odvětil Silas. „Měl jsem míti na mysli, jak šlechetně jste mi nabídl svou ochranu, dokonce ještě dříve, než jsem vás přesvědčil o své nevině, a chci se řídit i nadále vděčně vaší radou.“

„Tak je to dobře,“ odvětil lékař, „a pozoruji, že počínáte se již učiti životní zkušeností.“

24 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

„Zároveň však,“ ujal se opět slova Novoangličan, „když sám se přiznáváte, že jste zvykl tomu tragickému zaměstnání, a že lidé, na něž mne doporučujete, jsou vaši dřívější spojenci a přátelé, nechtěl byste vžiti sám na sebe dopravu ,toho vaku a zbaviti mne tak rázem jeho prokleté přítomnosti?“

„Čestné slovo,“ odvětil lékař, „obdivuji vás upřímně. Nemyslíte-li, že jsem se již dosti zabýval vaší záležitostí, věřte, že já zplna srdce jsem jiného mínění. Přijměte nebo odmítněte mé služby, jak vám je nabízím, a nesužujte mne již projevy své vděčnosti, neboť cením si vaše uznání ještě méně než váš důvtip. Přejde doba, bude-li vám; popřáno dočkati se ještě řady let při zdravém rozumu, kdy budete o tom všem smýšleti poněkud jinak a rdíti se za své dnešní chování.“ S těmito slovy lékař povstal ze svého křesla, opakoval stručně a jasně své pokyny a odešel z pokoje, nepopřáv Silasovi ani času k odpovědi. Příštího jitra Silas přihlásil se v hotelu, kde byl zdvořile přijat plukovníkem Geraldinem a byl pro tu chvíli zbaven bezprostřední starosti o svůj vak a jeho příšerný obsah. Cesta minula bez zvláštních příhod, ačkoli ten mladý muž s hrůzou vyslechl, jak námořníci a železniční nosiči naříkali si mezi sebou pa neobyčejnou váhu princových zavazadel. Silas jel ve voze spolu se služebnictvem, neboť princ Florizel zvolil býti sám se svým vrchním štolbou. Na palubě parníku nicméně Silas upoutal pozornost Jeho Výsosti svým zádumčivým vzezřením a postojem, když stál, zíraje na tu hromadu

zavazadel, neboť byl stále ještě pln nepokoje ohledně budoucnosti.

„Tam ten mladý muž,“ podotkl princ, „má jistě nějakou příčinu k zármutku.“

„Je to ten Američan,“ odvětil Geraldine, „pro něhož jsem dostal povolení, aby jel s vaším komonstvem.“

„Připomínáte mi, že jsem se prohřešil na zdvořilosti,“ řekl princ Florizel a přistoupiv k Silasovi, oslovil ho co nejlaskavěji těmito slovy:

„Byl jsem okouzlen příležitostí, mladý muži, že jsem mohl vyhověti vašemu přání, oznámenému mi plukovníkem Geraldinem. Pamatujte, prosím, laskavě, že s radostí chci se vám kdykoli v budoucnosti zavděčiti i ve vážnějších případech.“

A nato položil mu několik otázek o politické situaci Ameriky, jež Silas zodpověděl vhodně a rozumně.

„Jste ještě mladý muž,“ řekl princ, „ale jak vidím, jste příliš vážný na svá léta. Snad připouštíte, aby vaše pozornost se příliš věnovala vážným studiím. Snad jsem však příliš všetečný a dotkl jsem se mimovolně nějakého trapného předmětu.“

„Mám zajisté dosti příčin, abych byl nejnešťastnější ze všech lidí,“ řekl Silas, „neboť dosud nikdy nebylo tak hanebně zneužito nevinného muže, jako v mém případě.“

„Nechci se vtírat do vaší důvěry,“ opáčil princ Florizel. „Nezapomínejte však, že doporučení plukovníkem Geraldinem je nejlepší průvodní list, a že jsem

26 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

nejen ochoten posloužiti vám, nýbrž je to snad také v mé moci spíše, než kohokoli jiného.“

Silas byl okouzlen laskavostí této vznešené osobnosti, nicméně jeho mysl vrátila se opět záhy k jeho ponurému hloubání, neboť ani přízeň nějakého prince nemůže zbaviti republikána jeho duševních útrap a neblahých předtuch.

Vlak zastavil ve stanici Charing Cross, kde celníci měli obvyklý ohled k zavazadlům prince Florizela. Nejelegantnější kočáry tam již čekaly a vezly Silase spolu s ostatními do princovy residence. Plukovník Geraldine ho tam vyhledal a vyjádřil mu své potěšení nad tím, že mohl posloužiti příteli lékaře, jehož si velice váží.

„Doufám,“ dodal, že se vám váš porcelán cestou nepotloukl. Po celé cestě bylo zvláště příkázáno nakládati co nejšetrněji s princovými zavazadly.“

Nato poručiv sluhům, aby dali jeden z kočárů k volné dispozici tomu mladému gentlemanu a zároveň aby naložili jeho lázeňský vak na kozlík, plukovník stiskl mu ruku a omluvil se svými povinnostmi v princově službě.

Silas rozlomil nyní pečeť na obálce obsahující adresu a přikázal důstojně si počínajícímu sluhovi, aby ho dovezl do Box Courtu a to ke vchodu s nábřeží. Zdálo se, jako by to místo nebylo tak naprosto neznámo tomu muži, neboť vzhlédl překvapen a prosil, aby Silas opakoval svůj rozkaz. Se srdcem plným nepokoje Silas vstoupil do skvostného kočáru a ujížděl k určenému místu. Vchod do Box Courtu byl příliš úzký pro takový kočár, byl to téměř pouhý chodník mezi ploty a s patníky na obou koncích. Na

jednom z těchto patníků seděl nějaký muž, který ihned vyskočil a vyměnil přátelské posunky s kočím, zatím co sluha otevřel dvířka kočáru a tázal se Silase, má-li složit také ten vak a do kterého čísla jej má donésti.

„Buďte tak laskav,“ řekl Silas, „do čísla třetího.“

Sluha i muž sedící na patníku i za pomoci Silasovy měli co dělati nesouce ten vak, a než její složili přede dveřmi dotyčného domu, mladý Američan s hrůzou postřehl nějakých dvacet zahalečů, jak je pozorují. Zaklepal však na dveře s tak! bodrou tváří, jak jen mohl, a podal druhou obálku muži, který mu otevřel.

„Není doma,“ řekl tento, „chcete-li však nechati zde ten dopis a přijíti sem zítra časně ráno,“ budu moci sdělití vám, zda a kdy přijme vaši návštěvu. Chcete snad nechati zde svůj vak?“ dodal.

„Velice rád,“ zvolal Silas, v příštím okamžiku však již litoval, že se tak ukvapil, a prohlásil důrazně, že si vezme, svůj, vak raději s sebou do hotelu.

Zástup lelkujících kolem něho se smál, pozoruje jeho nerozhodnost, a následoval ho k vozu s urážlivými poznámkami, a Silas, ztápěje se v hanbě a hrůze, prosil snažně sluhy, aby ho dovezli do nějakého tichého a pohodlného hostince, v bezprostředním sousedství.

Princův kočár složil Silase v Craven Hotelu v Craven Street a odjel opět ihned, zanechav ho tu samotna se služebnictvem toho hostince. Jediný prázdný pokoj, byl, jak se zdálo, malá díra o několik schodů výše nad přízemím a hledící do dvora. Do této pustiny s nekonečným

28 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

vzdycháním a nářkem dva statní nosiči donesli jeho vak. Není třeba zmiňovati se ještě o tom, že Silas držel se jim po celou tu cestu těsně v patách, a že při každé zatáčce tajil se mu dech. Jediný chybný krok, uvažoval, a vak může přepadnouti přes zábradlí a vyklopiti svůj. osudný obsah před očima všech na dlažbu průjezdu.

Dostav se posléze do svého pokoje, usedl na okraj lože, chtěje se poněkud zotaviti ze smrtelné úzkosti, již právě zakusil; sotva však se tam usadil, probudil se v něm silný pocit nebezpečí, když postřehl podomka klečeti vedle vaku a snažícího se rozvázati úvazky, jimiž byl tak důmyslně svázán.

„Nechte toho!“ zvolal Silas. „Nebudu odtamtud prozatím nic potřebovati.“

„Tak jste to mohl nechat dole na chodbě,“ zavrčel podomek. „Je to těžké jako stodola. Nedovedu si představit, co tam máte. Jsou-li tam peníze, jste o něco bohatší, než já.“

„Peníze?“ opakoval Silas náhle opět znepokojen. „Jak to myslíte? Nemám tam peněz, a mluvíte jako b lázeň.“

„Nu, dobře, kapitáne,“ opáčil podomek. „Však by se zde vašich peněz nikdo nedotkl. Zde je máte tak jisté, jako v bance,“ dodal, „ale když ten vak byl tak těžký, vypil bych rád něco na zdraví vaší milosti.“

Silas vtiskl mu dva napoleony, omlouvaje se, že ho musí obtěžovati cizími penězi, a vykládaje to tím, že právě přijel. A ten muž bruče ještě horlivěji a pohlížeje

opovržlivě na ty peníze ve své ruce a hned nato opět na ten vak, dal se posléze pohnouti k tomu, že odešel.

Téměř po dva dny bylo již to mrtvé tělo uloženo v Silasově vaku, a sotvaže byl tu samotný, ten nešťastný Novoangličan pročenichal úzkostlivě všechny skuliny a otvory svého vaku s vášnivou téměř pozorností. Počasí bylo však chladné, a vak neprozrazoval dosud svého příšerného obsahu.

Silas usedl vedle něho na židli a zabořil si tvář do dlaní, ponořiv se v hluboké zadumání. Nebude-li co nejdříve vysvobozen, nebylo pochybnosti, že bude záhy prozrazen. Sám v cizím městě, bez přátel a druhů, zklame-li lékařovo doporučení, bude zdet naprosto ztracen. Vzpomínal pathéticky na své ctižádostivé plány do budoucnosti ; nyní stane set sotva již hrdinou a předákem svého rodiště Bangoru, Maine; nebude již postupovati, jak se vždy s láskou domníval, od úřadu k úřadu, od pocty k poctě; musí se vzdáti všech těchto svých nadějí právě tak, jako naděje, že by byl pojednou zvolen za presidenta Spojených Států, a že po něm zbude socha, podle nejhoršího vkusu umění pořizená, aby zdobila Kapitol Washingtonu. Zde byl nyní připoután k mrtvému Angličanu, složenému v lázeňském váhu, jehož se musí zbaviti, nebo zahynouti na úkor slávy svých rodáků.

Bál bych se opakovati vše, co ten mladý muž řekl onomu lékaři, zavražděnému muži, madame Zéphyrine, hotelovému podomku, princovým sluhům, zkrátka všem, kdo byli jakkoli ve spojení s tím osudným příběhem.

30 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

Odplížil se dolů k obědu o sedmé hodině večer, avšak ta žlutá kavárna ho dráždila; zdálo se mu stále, že oči všech ostatních, kdož tam jedli, upírají se podezíravě na něho, a jeho mysl vracela se stále a stále nahoru k jeho vaku. Když číšník přišel přinášející mu sýr, jeho nervy byly již tak napiaty, že by byl téměř vyskočil se židle a vylil zbytek piva na ubrus.

Když dojedl, nabídl se ten chlapík, že ho zavede do pokoje pro kuřáky, a ačkoli by se byl mnohem raději vrátil ihned k svému nebezpečnému pokladu, neměl dosti odvahy, aby odmítl, a dal se vésti do přízemí, do černého, plynem osvětleného sklepa, který představoval a představuje snad dosud salon onoho hotelu.

Dva velice uboze vyhlížející hráči hráli tam kulečnick, obsluhováni zpoceným, souchotinářským číšníkem, a na první pohled Silas usoudil, že to jsou jediní přítomní v té místnosti. Avšak v následujícím již okamžiku jeho zrak dopadl na osobu kouřící v nejvzdálenějším koutě, se sklopenýma očima a velice ctihodného a skromného zjevu. Uvědomil si ihned, že tu tvář již někde viděl, a přes změnu v oděvu poznal v něm muže, jež viděl seděti na patníku u vchodu do Box Courtu, a jenž: mu pomáhal nésti jeho vak z kočáru a zase zpět. Náš Novoangličan se prostě obrátil a utekl a nezastavil se, dokud nebyl opět ve svém pokoji, kde se zamkl, zastrčiv ještě pečlivě závoru.

Tam po celou noc jako kořist nejstrašnějších vidin hlídal u toho osudného vaku s jeho mrtvým obsahem. Podomkova poznámka, že jeho vak je pln zlata, naplňovala

ho novými obavami všeho druhu, pokusil-li se jen na okamžik zavřít oči, a přítomnost onoho muže v pokoji pro kuřáky, a to v patrném přestrojení, neboť byl to jistě jeden z těch zahalečů lelkujících v Box Courtu, přesvědčovala ho, že se stal opětně středem ošklivých záměrů.

Půlnoc již odbila, když nutkán nepokojem a podezřením, Silas otevřel dveře své ložnice a vyhlédl ven do chodby. Byla jen matně osvětlena jediným plynovým plamenem, a poněkud opodál spatřil nějakého muže v oděvu hotelového sluhy spáti na zemi. Silas připlížil se po špičkách k tomu muži. Ležel částečně naznak, částečně na boku, a jeho pravá ruka zakrývala mu tvář tak, že jí nemohl ihned poznati. Pojednou, zatím co Američan se stále ještě nad ním nakláněl, spáč odstranil si ruku s tváře a otevřel oči, a Silas ocitl se opět tváří v tvář onomu muži z Box Courtu.

„Dobrý večer, pane,“ řekl ten muž vlídně.

Silas byl však příliš vzrušen, aby mohl odpověděti, a vrátil se mlčky do svého pokoje.

K ránu zkrúšen a vyčerpán rozčilováním a strachem, usnul na židli s hlavou na svém vaku. Přes tak nepohodlnou polohu a tak strašlivou podušku jeho spánek byl dlouhý a zdravý, a probudil se teprve pozdě silným zaklepáním na dveře.

Spěchal otevřít a zastihl tam podomka.

„Vy jste onen pán, který byl včera v Box Courtu?“ tázal se.

32 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

Silas zachvěv se připustil, že je to on.

„Tak, zde vám nesu psaní,“ dodal sluha, podávaje mu zapečetěnou obálku.

Silas ji roztrhl a našel uvnitř slova: „Dvanáct hodin.“

Dostavil se tam přesně v udanou dobu; několik statných sluhů neslo tam před ním jeho vak. Byl uveden do pokoje, kde seděl nějaký muž, ohřívaje se u krbu, zády ke dveřím. Hluk tolika osob vstoupivších a opět odcházejících a náraz vaku, jak jej položili na holou podlahu, nevzbudily, jak se zdálo, pozornosti toho muže, a Silas tu stál, čekaje v agónii strachu, až neznámému se uráčí všimnouti si jeho pozornosti.

Pět minut snad minulo, než ten muž se zvolna obrátil, a Silas spatřil rysy českého prince Florizela.

„Takový tedy, pane,“ řekl neobyčejně přísně, „je způsob, jak jste zneužil mé ochoty. Připojil jste se, jak pozoruji, k osobě mého postavení pouze za tím účelem, abyste unikl následkům svých zločinů, a chápu nyní váš nepokoj, když jsem vás včera oslovil.“

„Jsem nevinen,“ zvolal Silas, „potkalo mne však neštěstí.“

A s naprostou upřímností, tak rychle, jak mohl, opakoval princovi celou historii svého neštěstí.

„Vidím, že jsem se zmýlil,“ řekla Jeho Výsost, vyslechnuvši ho do konce. „Nejste leč oběť, a ježto nemohu vás přece za to potrestati, buďte ubezpečen, že jsem ochoten pomoci vám, pokud jen budu moci. A nyní,“

pokračoval, „k dílu. Otevřte ihned svůj vak, ať vidím, co v něm je.“ Silas změnil barvu.

„Bojím se viděti to,“ zvolal.

„Nikoli,“ odvětil princ, „což jste to již dříve neviděl? Je to citlivost, jíž se nesmíte poddávat. Pohled na nemocného, jemuž bychom mohli stále ještě pomoci, měl by daleko více působiti na city, než pohled na mrtvého, který je již mimo veškeru pomoc, lásku a zášť. Vzmužte se, pane Scuddamore,“ a pak vida, že Silas stále ještě váhá, dodal, „nerad bych nazval jinak své přání.“

Mladý Američan procitl jako ze sna a chvěje se odporem, počal rozvazovati úvazky svého vaku a odmykati jej. Princ stál vedle něho, pozoruje ho s vyžnou tváří, s rukama založenýma za zády. Mrtvola byla ztuhlá, a bylo třeba velkého úsilí Silasova, duševního i tělesného, aby ji vybavil z jejího úkrytu a ukázal její tvář.

Princ Florizel ustoupil o krok s výkřikem bolestného úžasu.

„Běda!“ zvolal, „málo jen tušíte, pane Scuddamore, jak hrozný dar jste mi přivezl. Ten mladý muž zde náleží k mé družině; je to bratr mého důvěrného přítele, a bylo to ve službě mé osobě, kdy zahynul takto násilnou a zločinnou rukou. Ubohý Geraldine,“ pokračoval, jako by sám k sobě, „jak vám mám sděliti osud vašeho bratra? Jak se mám omluviti ve vašich očích, nebo před svým Bohem, pro ten svůj domyšlivý plán, který přivedl ho k té krvavé a nepřírozené smrti? Ah, Florizeli! Florizeli! Kdy již poznáš, co je smrtelník, a nedáš se již oslepovati vidinou své moci?

34 Povídka o jednom lékaři a cestovním vaku.

Moc!“ zvolal, „kdo je bezmocnější? Hledím zde na toho mladého muže, jehož jsem obětoval, pane Scuddamore, a cítím, jak málo znamená býti princem.“

Silas byl dojat, vida jeho vzrušení. Pokusil se vypravit ze sebe několik soustrastných slov, rozplakal se však. Princ dojat jeho patrným dobrým úmyslem, přistoupil k němu a vzal ho za ruku.

„Vzmužte se,“ řekl. „Musíme se oba ještě mnoho učit a naučíme se mnoho z této příhody.“ Silas děkoval mu mlčky pohledem plným oddanosti.

„Napište mi adresu doktora Noela zde na ten kus papíru,“ pokračoval princ, veda ho ke stolu, „a dejte si raditi ode mne, až budete opět v Paříži, abyste se střehl společnosti toho nebezpečného muže. V tomto případě jednal ze šlechtné pohnutky, připouštím to; byl-li zasvěcen do smrti mladého Geraldina, nechtěl ponechat tělo v rukou skutečného zločince.“

„Skutečného zločince!“ opakoval Silas s úžasem.

„Právě,“ opáčil princ. „Tento dopis, který všemohoucí Prozřetelností dostal se tak zvláštním způsobem do mých rukou, nebyl adresován nikomu jinému, než onomu zločinci, hanebnému a bídnému presidentu Klubu Sebevrahů. Nesnažte se zvidati více o těchto nebezpečných věcech, nýbrž spokojte se tím, že jste z toho sám tak zázračným způsobem unikl, a opusťte raději ihned tento dům. Mám; naléhavou práci a musím se postarati o tu ubohou hmotu, jež ještě nedávno byla sličným, půvabným mladíkem.“

Silas rozloučil se vděčně a oddaně s princem Florizelem, zdržel se však v Box Courtu, dokud neviděl ho odjížděti v nádherném, kočáře k plukovníku Hendersonovi na policii. Byť i republikán, mladý Američan smekl svůj klobouk téměř s pocitem; pokorné oddanosti k odjíždějícímu povozu a téhož večera vydal se vlakem na zpáteční cestu do Paříže.